

DEFINIȚII

1. **angajament bugetar** - actul prin care o autoritate publică competentă, potrivit legii, afectează fonduri publice unei anumite destinații, în limita creditelor bugetare aprobate;
2. **an bugetar** - anul financiar pentru care se aprobă bugetul; anul bugetar este anul calendaristic care începe la data de 1 ianuarie și se încheie la data de 31 decembrie
3. **angajament legal** - faza din procesul execuției bugetare, reprezentând orice act juridic din care rezultă sau ar putea rezulta o obligație pe seama fondurilor publice;
4. **articol bugetar** - subdiviziune a clasificăției cheltuielilor bugetare, determinată în funcție de caracterul economic al operațiunilor în care acestea se concretizează și care desemnează natura unei cheltuieli, indiferent de acțiunea la care se referă;
5. **arierate** - plăți restante cu o vechime mai mare de 90 de zile, calculată de la data scadenței;
6. **autorități ale administrației publice locale** - consiliile locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, consiliul județean, ca autorități deliberative, primarii, ca autorități executive;
7. **buget** - documentul prin care sunt prevăzute și aprobate în fiecare an veniturile și cheltuielile sau, după caz, numai cheltuielile, în funcție de sistemul de finanțare a instituțiilor publice;
8. **buget local** - documentul prin care sunt prevăzute și aprobate în fiecare an veniturile și cheltuielile unităților administrativ-teritoriale;
9. **buget local pe ansamblul județului** - totalitatea bugetelor locale ale comunelor, orașelor, municipiilor și bugetului propriu al județului;
10. **cheltuieli bugetare** - sumele aprobate în bugetele prevăzute la art. 1 alin. (2), în limitele și potrivit destinațiilor stabilite prin bugetele respective;
11. **clasificație bugetară** - gruparea veniturilor și cheltuielilor bugetare într-o ordine obligatorie și după criterii unitare;
12. **clasificație economică** - gruparea cheltuielilor după natura și efectul lor economic;
13. **clasificație funcțională** - gruparea cheltuielilor după destinația lor, pentru a evalua alocarea fondurilor publice unor activități sau obiective care definesc necesitățile publice;
14. **contabil** - denumirea generică pentru persoana și/sau persoanele care lucrează în compartimentul financiar-contabil, care verifică documentele justificative și întocmește/întocmesc instrumentele de plată a cheltuielilor efectuate pe seama fondurilor publice;
15. **compartiment financiar-contabil** - structura organizatorică din cadrul instituției publice în care este organizată execuția bugetară (serviciu, birou, compartiment);
16. **credit de angajament** - limita maximă a cheltuielilor ce pot fi angajate în timpul exercițiului bugetar, în limitele aprobate;
17. **credit bugetar** - suma aprobată prin buget, reprezentând limita maximă până la care se pot ordona și efectua plăți în cursul anului bugetar pentru angajamentele contractate în cursul exercițiului bugetar și/sau din exerciții anterioare pentru acțiuni multianuale, respectiv se pot angaja, ordona și efectua plăți din buget pentru celelalte acțiuni;

- 18. cofinanțare** - finanțarea unui program, proiect, subproiect, obiectiv și altele asemenea, parțial prin credite bugetare, parțial prin finanțarea provenită din surse atrase;
- 19. deficit bugetar** - partea cheltuielilor bugetare ce depășește veniturile bugetare într-un an bugetar;
- 20. delegarea gestiunii unui serviciu de utilități publice** - acțiunea prin care o unitate administrativ-teritorială atribuie unuia sau mai multor operatori titulari de licență, în condițiile prezentei legi, furnizarea/prestarea unui serviciu ori a unei activități din sfera serviciilor de utilități publice a cărei/răspundere o are. Delegarea gestiunii unui serviciu/unei activități de utilități publice implică operarea propriu-zisă a serviciului/activității, concesiunea sistemului de utilități publice aferent serviciului/activității delegat/delegate, precum și dreptul și obligația operatorului de a administra și exploata sistemul de utilități publice respectiv. Delegarea gestiunii poate fi efectuată și de asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, în numele și pe seama unităților administrativ-teritoriale membre, în baza unui mandat special acordat de acestea;
- 21. deschidere de credite bugetare** - aprobarea comunicată Trezoreriei Statului de către ordonatorul principal de credite, în limita căreia se pot efectua repartizări de credite bugetare și plăți de casă din bugetele locale;
- 22. deșeuri municipale**
- a) deșeuri amestecate și deșeuri colectate separat de la gospodării, inclusiv hârtia și cartonul, sticla, metalele, materialele plastice, biodeșeurile, lemnul, textilele, ambalajele, deșeurile de echipamente electrice și electronice, deșeurile de baterii și acumulatori și deșeurile voluminoase, inclusiv saltelele și mobila;
 - b) deșeuri amestecate și deșeuri colectate separat din alte surse în cazul în care deșeurile respective sunt similare ca natură și compoziție cu deșeurile menajere.
- Deșeurile municipale nu includ deșeurile de producție, agricultură, silvicultură, pescuit, fose septice și rețeaua de canalizare și tratare, inclusiv nămolul de epurare, vehiculele scoase din uz și deșeurile provenite din activități de construcție și desființări.
- 23. deșeuri industriale** - deșeurile de producție definite potrivit prevederilor legale în vigoare;
- 24. dobândă** - prețul folosirii temporare a capitalului împrumutat;
- 25. echilibrul bugetar** - egalitatea dintre veniturile bugetare programate și cheltuielile bugetare de efectuat în cadrul unui exercițiu bugetar. În cazul în care veniturile programate ale secțiunii de dezvoltare sunt mai mici decât cheltuielile bugetare prevăzute ale acesteia, echilibrul bugetar se poate asigura utilizând ca sursă de finanțare excedentul anilor precedenți;
- 26. echilibrare financiară** - transferul de resurse financiare din unele venituri ale bugetului de stat către unitățile administrativ-teritoriale în vederea asigurării fondurilor necesare furnizării de servicii publice, în condițiile legii;
- 27. excedent bugetar** - partea veniturilor bugetare ce depășește cheltuielile bugetare într-un an bugetar;
- 28. execuție bugetară** - activitatea de încasare a veniturilor bugetare și de efectuare a plății cheltuielilor aprobate prin buget;
- 29. execuție de casă a bugetului** - complexul de operațiuni care se referă la încasarea veniturilor și la plata cheltuielilor bugetare;
- 30. exercițiu bugetar** - perioada egală cu anul bugetar pentru care se elaborează, se aprobă, se execută și se raportează bugetul;

31. **fonduri publice locale** - sumele alocate din bugetele prevăzute la art. 1 alin. (2), precum și cele gestionate în afara bugetului local;
32. **fond de rezervă bugetară** - fondul prevăzut la partea de cheltuieli a bugetelor locale;
33. **gestionare deșeuri** - colectarea, transportul, valorificarea și eliminarea deșeurilor, inclusiv supravegherea acestor operații și îngrijirea zonelor de depozitare după închiderea acestora;
34. **infrastructură tehnico-edilitară** - ansamblul sistemelor de utilități publice destinate furnizării/prestării serviciilor de utilități publice; infrastructura tehnico-edilitară aparține domeniului public ori privat al unităților administrativ-teritoriale și este supusă regimului juridic al proprietății publice sau private, potrivit legii;
35. **insolvență** - incapacitatea unei unități administrativ-teritoriale de a-și achita obligațiile de plată lichide și exigibile, cu excepția celor care se află în litigiu contractual;
36. **lichidarea cheltuielilor** - faza din procesul execuției bugetare, în care se verifică existența angajamentelor, se determină sau se verifică realitatea sumei datorate, se verifică condițiile de exigibilitate a angajamentului, pe baza documentelor justificative care să ateste operațiunile respective;
37. **operator de serviciu public de salubritate sau activități specifice de salubritate** - persoana juridică română sau străină care are competența și capacitatea recunoscute prin licență de a presta, în condițiile reglementărilor în vigoare, o activitate specifică serviciului de salubritate;
38. **ordonanțarea cheltuielilor** - faza din procesul execuției bugetare, în care se confirmă că livrările de bunuri și servicii au fost efectuate sau alte creanțe au fost verificate și că plata poate fi realizată;
39. **plata cheltuielilor** - faza din procesul execuției bugetare, reprezentând actul final prin care instituția publică achită obligațiile sale față de terți;
40. **plăți restante** - sume datorate și neachitate care au depășit termenul de plată prevăzut de actele normative sau de contract/factură. Pentru sumele datorate și neachitate, reeșalonate la plată, cu acordul părților, se modifică termenul de plată în mod corespunzător;
41. **proces bugetar** - etapele consecutive de elaborare, aprobare, executare, control și raportare ale bugetului, care se încheie cu aprobarea contului anual de execuție a acestuia;
42. **program** - acțiunea sau ansamblul coerent de acțiuni ce se referă la același ordonator principal de credite, proiectat pentru a realiza un obiectiv sau un set de obiective definite și pentru care sunt stabiliți indicatori de program care să evalueze rezultatele ce vor fi obținute, în limitele de finanțare aprobate;
43. **rectificare bugetară locală** - operațiunea prin care se modifică, în cursul exercițiului bugetar, bugetele prevăzute la art. 1 alin. (2), cu obligativitatea menținerii echilibrului bugetar;
44. **registru al datoriei publice locale** - documentul care evidențiază situația datoriei publice locale contractate direct, în ordine cronologică, și care are două componente: subregistru datoriei publice interne locale și subregistru datoriei publice externe locale;
45. **sistem de utilități publice** - ansamblul bunurilor mobile și imobile, dobândite potrivit legii, constând din terenuri, clădiri, construcții și instalații tehnologice, echipamente și dotări funcționale, specific unui serviciu de utilități publice, prin ale cărui exploatare și funcționare se asigură furnizarea/prestarea serviciului;
46. **șef al compartimentului financiar-contabil** - persoana care ocupă funcția de conducere a compartimentului financiar-contabil și care răspunde de activitatea de încasare a veniturilor și de plată a cheltuielilor sau, după caz, una dintre persoanele care îndeplinește aceste

atribuții în cadrul unei instituții publice care nu are în structura sa un compartiment financiar-contabil sau persoana care îndeplinește aceste atribuții pe bază de contract, în condițiile legii;

47. **taxă** - suma plătită de o persoană fizică sau juridică, de regulă, pentru serviciile prestate acesteia de către un operator economic, o instituție publică ori un serviciu public;
48. **taxe speciale** – constituie venituri cu destinație specială ale bugetelor locale, fiind utilizate cu scopurile pentru care au fost înființate. Pentru funcționarea unor servicii publice locale, create în interesul persoanelor fizice și juridice, consiliile locale/județene, după caz, stabilesc taxe speciale;
49. **taxa speciala de salubritate SIMD** – constituie sursa de finanțare pentru activitățile componente ale SIMD și Fondul IID
50. **unități administrativ-teritoriale** - comunele, orașele, municipiile și județele;
51. **utilizatori** - persoane fizice sau juridice care beneficiază, directori indirect, individual sau colectiv, de serviciile de utilități publice, în condițiile legii;
52. **vărsământ** - modalitatea de stingere a obligației legale prin virarea unei sume de bani, efectuată de un agent economic, de o instituție publică, serviciu public ori instituție financiară;
53. **venituri bugetare** - resursele bănești care se cuvin bugetelor prevăzute la art. 1 alin. (2) lit. a)-c), după caz, în baza unor prevederi legale, formate din impozite, taxe, contribuții, alte vărsăminte, alte venituri, cote defalcate din unele venituri ale bugetului de stat, precum și cele prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. b)-d);
54. **virare de credite bugetare** - operațiunea prin care se diminuează creditul bugetar de la o subdiviziune a clasificăției bugetare care prezintă disponibilități și se majorează corespunzător o altă subdiviziune la care fondurile sunt insuficiente, cu respectarea dispozițiilor legale de efectuare a operațiunilor respective.